

[Aage Fogh.]

loven og vildtreservatloven hjemlede fredningsforanstaltninger rimelig og forsvarlig“;

så tilføjer ministeren — og det anser jeg for at være meget vigtigt —: når det offentlige har det fornødne indseende med etableringen af fredningen, og når der sørges for, at køberne får forsvarlig erstatning både for økonomiske tab og ulemper.

Det tager jeg som bevis for, at den daværende landbrugsminister dengang var ganske klar over, at denne jagtfredningsforanstaltning, der her skulle gennemføres, ville være en tung byrde at lægge på de ejendomme, der skulle overgå til selveje. De muligheder, der bliver givet ministeriet eller administrationen for at tage hensyn til disse ting, synes jeg findes i lov om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje § 10, stk. 2 a, hvor det bl. a. hedder:

„For så vidt og så længe der i skove og på andre arealer af jordbesiddelsen drives rationel vildtpleje, kan der i særlige tilfælde“

—altså udtrykkelig: særlige tilfælde —

„med landbrugsministeriets godkendelse og på nærmere af ministeriet fastsatte betingelser uanset bestemmelserne i lov om jagten pålægges jagtfredning.“

Altså, i særlige tilfælde og på betingelser, der fastsættes af ministeriet, kan der tinglyses jagtfredning på disse ejendomme.

Det, der nu er sket i praksis, er ganske kort følgende. Statens jordlovsudvalg har, så vidt jeg har kunnet følge det, vist i alle tilfælde behandlet sagerne på den måde, at man har sendt repræsentanter ud til det gods, der ønskede vildtfredning gennemført, og disse repræsentanter har givet godset tilsagn om, at jagtfredning kunne gennemføres; altså, jagtfredning kunne pålægges som en klausul på ejendommen. Men man har i intet tilfælde truffet bestemmelse om, på hvilke betingelser det kunne ske; man har sagt: det overlader vi til forhandling mellem godsejeren og lejemændene. Og det er det, jeg synes er forkert, for man kan sige sig selv på forhånd, at ved en forhandling mellem godsejer og lejemænd vil lejemændene altid komme til kort. Jeg kan berette, at der i den sag, jeg havde forbindelse med, for godsejeren mødte en højesteretssagfører, en landsretssagfører, en

godsinspektør og en greve over for 7-8 husmænd. Jeg tør garantere for, at ved disse forhandlinger kommer lejemændene altid til kort, og det har også vist sig i praksis, at det er de kommet. Derfor er tiden inde til, at jordlovsudvalget prøver at gøre sin indflydelse gældende, således at der kan nås et rimeligt resultat.

Det resultat, der opnåedes ved kommissionsbehandlingen på Langeland, har jeg allerede redegjort for. Sagen er omtalt i Folketingstidende sp. 3321, og af referatet vil det fremgå, at den erstatning, husmændene fik ved omvurderingskommissionens afgørelse, højst andrager en tredjedel af det, de efter mit skøn var berettiget til. Jeg har talt med overordentlig mange folk, der alle sammen er af ganske samme opfattelse som jeg. Jeg har også talt med ledende folk inden for statens jordlovsudvalg, og de er også af den opfattelse, at erstatningen burde have været det tredobbelte af det, der er givet. Sagens akter viser med al tydelighed, at den højesteretssagfører, der førte sagen, har haft held til at få opmanden til at afsige en kendelse, der kan blive meget, meget dyr for lejemændene ude i landet.

Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede landbrugsminister, hvad han agter at foretage sig for at hindre, at den voldgiftskendelse, der her er afsagt, skal danne præcedens i den kommende tid.

Landbrugsministeren (Skytte): Som det ærede medlems spørgsmål er stillet til mig, synes det at forudsætte en vis stillingtagen til den kendelse, som en omvurderingskommission for nylig har afsagt angående jagtfredningsnedslaget i købesummerne for nogle legehuse, som overtages af de hidtidige brugere til selveje i henhold til loven af 1952 om visse landbrugsejendommers brug og overgang til selveje.

Det ærede medlem har for nogle dage siden under behandlingen af ombudsmandslovforslaget i det høje ting fået tilsagn af min kollega den højtærede justitsminister om, at justitsministeriet vil undersøge mulighederne for at søge kendelsen omstødt ved indbringelse for domstolene, og om velvillig behandling af en ansøgning fra husmændene om fri proces, såfremt det viser sig muligt at føre sagen frem til domstolsafgørelse. Bl. a. af den grund finder jeg